

& his cōsequens, cum qui Cosmographiam tractare uelit, ea loca, quæ per diligentiores obseruationes deprehensa sunt, designationi suæ tanquam fundamenta quædam præsupponere, quæ uero ab alijs tradita sunt, his adaptare, quousque positiones eorum inuicem, cum ijs, quæ prius fuerunt obseruata tanquam traditionibus certiora, potissimum congruant.

In Caput quartum annot.

Docet in hoc capite Ptolemæus in lustrando orbe aut describenda particulari regione, subiendum in primis aptum fundamentum, & secundum rectam symmetriam ponenda loca, quorum longitudines per defectus solares aut lunares, latitudines uero per organa mathematica inuestiganda sunt. His diligenter obseruatis, licebit deinde connectere & alia loca, quorum positiones in longitudine & latitudine non tam certa ratione sunt deprehensa, atque cum prioribus ac certis illis locis, loca illa posteriora & incerta sic adaptare, ut eorum in subiecta descriptione positiones, ueris eorum in terra sitibus quam maxime congruant. Ut si imperator aut princeps aliquis exeret ex arte describendam Germaniam, quatuor ad minus mathematici essent constituendi, qui meridianos obseruarent occidentalem & orientalem, tempore eclipsis lunaris. Per initium eclipsis, intellige initium totalis defectionis, & non initium primi in tenebras illapsus, quod tam exacte a pluribus non possit obseruari. Vnus itaque obseruaret hic Basilea, alius in Holandia, ubi Rhenus mare ingreditur, & hi limitem occidentalem certissimum designare possent. Alij duo statuendi essent ab ortu Germaniæ, unus in Vienna Austriæ & alius in Dantisco aut propè, qui limitem designarent orientalem. Quibus habitis, facile inter media loca subsidio itinerum & eleuationum polarium inscribi possent. Itaque si ueteres talibus obseruationibus fuissent usi, idoneam potuissent facere orbis descriptionem. Hipparchus quidem memoratur in paucis ciuitatibus eleuationes borealis poli tradidisse, præsertim quæ sub eisdem iacent parallelis. Quidam alij post eum & aliqua loca signarunt, quæ simpliciter sub eisdem sita erant meridianis, id quod ex nauigationibus in septentrionem aut austrum collegerunt. Non enim eo tempore plures in orbe fuerunt in mathematica edocti, qui simul in diuersis locis lunares obseruarent defe-

ctiones, à quibus potissimum regionum petenda est longitudo. Aut si fuerunt, mutuam sui cognitionem non habuerunt, nec obseruatas defectiones mutuo communicarunt, sicut postea factum est, quando unus in Arbelis, alius in Carhedone unam & eandem obseruarunt eclipsim. Vbi notandum, Arbelas urbem esse Assyriæ, ubi olim Alexâder Magnus strauit exercitum Darij, cuius longitudinem Ptolemæus signat gradus 80. Carhedon uero putatur esse Carthago, cuius longitudinē idē Ptolemæus signat gradus 35. Subtractis autem 35. gradibus a 80. gradibus, remanent 45. gradus, qui faciunt tria tempora æquinoctialia, id est, tres horas. Alij tamen per tempora æquinoctialia intelligunt gradus æquatoris, eo quod reuolutione æquatoris per raptum primi mobilis, conficiantur anni, menses, dies, noctes, horæ & horarum minutia.

QVOD HISTORIIS NOVISSIMIS magis sit adherendum, propter mutationes, quæ per tempora accidunt in terra. Cap. V.

Ita descriptionis aggressio, tali forsitan continetur proposito: uerū quum in omnibus locis, quæ non penitus uel propter magnitudinis excessum, uel quia non semper eodem se habeant modo, deprehensa sunt, semper unūquodque tempus historiam, tanquam certiorē præferre solet: ita etiam in Geographia accidit. Constat enim per ipsam temporum traditiones, multas partes continentis terræ, quæ à nobis habitant, nondū propter difficilem magnitudinis peragrationē ad notitiā peruenisse. Quasdam uero non tales acferē esse, eorū culpa qui historias exceperūt fabulosissimas. Nonnullas autē nūc longe aliter quā olim habere, uel propter particulares earū deuastationes, uel etiā immutationes. Vnde necesse est ut ibi nouissimis temporis nostri traditionibus, penitus quasi adhareamus, obseruantes obiter & historia antiquæ expositionē, nec non prædictorū dijudicationem, ut liquere possit, quid fidedignum, quid uē sit erroneum.

In Caput quintum annot.

Ostendit hæcenus Ptolemæus quibus cautelis uti oporteat geographum in regionū descriptione, ut scilicet